

El fons Joaquim Guitert i Fontserè. El personatge i el seu temps a través de la fotografia

A través de l'estudi d'un fons personal no només podem conèixer la trajectòria i l'obra del personatge que l'ha originat -el productor-, sinó que també ens situem en l'entorn i l'època en què va viure. El fons Joaquim Guitert i Fontserè n'és un clar i ric exemple.

Es tracta d'un fons personal privat ubicat a la localitat de la Selva del Camp (Baix Camp) integrat per documentació textual i fotogràfica. Inclou tota la producció documental de Joaquim Guitert i Fontserè, conservada pel seu net, Joaquim Masdeu.

El fons restava pendent de tractament fins que l'estiu de 2018, en el marc del treball final del postgrau en gestió, preservació i difusió d'arxius fotogràfics (UAB), s'aborda el seu estudi centrant la intervenció en la documentació fotogràfica amb l'objectiu de fer-ne el tractament arxivístic. Consegüentment, es va organitzar, classificar, descriure i es va fer una

Joaquim Guitert Fontserè, Dolores Úbeda i Elias i la seva filla Francisca Guitert Úbeda ca.1911. Arxiu Guitert. Fons Joaquim Guitert i Fontserè.

proposta de preservació i difusió, reivindicant la figura del productor.

Qui fou Joaquim Guitert i Fontserè?

Joaquim Guitert i Fontserè va néixer a la Barceloneta l'octubre de 1875, amb vincles materns amb el Camp de Tarragona. Fou metge i historiador, prengué part en els esdeveniments culturals, socials i polítics del seu temps. Treballà més de quaranta anys en un dispensari municipal de Barcelona, participà en tertúlies literàries amb els màxims intel·lectuals del moment com, per exemple, les que te-

Claustre del Monestir de Poblet ca. 1935. Assegut, el Dr. Guitert, Eduard Toda, recolzant-se en un bastó, just a la fila del darrera. Arxiu Guitert. Fons Joaquim Guitert i Fontserè.

Creu coberta. La Selva del Camp. ca. 1935
Arxiu Guitert. Fons Joaquim Guitert i Fontserè.

nien lloc a l'Hotel Colón de Barcelona. Aquest grup s'acabà anomenant "La Colla del Colón". En ella hi destaquen noms com Narcís Oller, Joan Santamària, Francesc Mateu (anomenat Mestre Matheu), Eduard Toda, Ferran Agulló, Amadeu Vives i Víctor Català entre d'altres... També fou membre del Patronat de Poblet i president de l'Arxiu bibliogràfic de Santes Creus i va formar part d'altres entitats.

Guitert fou un entusiasta i gran estudiós del Monestir de Poblet, sobretot a l'etapa final de la seva vida, i a ell dedicà bona part de la seva obra bibliogràfica (fou el primer president de l'Arxiu bibliogràfic de Santes Creus); a més, juntament amb Eduard Toda, va participar en el procés de restauració del cenobi cistercenc.

Establert a la Selva del Camp des d'inicis de 1930, allí hi construí una casa on va viure amb la seva esposa i la seva filla, i on més tard hi naixeria el seu net, principal custodi del fons d'avui dia. Durant la Guerra Civil contribuí a salvar bona part de patrimoni dels pobles del Camp de Tarragona.

El fons

En un primer moment el tractament del fons se centrà en l'anàlisi i l'estudi de les fotografies -en total més d'un miler- fetes en gran part per ell mateix, i que són fruit de la seva activitat personal, familiar, professional i científica.

El material està integrat majoritàriament per fotografies en blanc i negre, negatius i positius sobre vidre. Moltes de les imatges s'han conservat en les mateixes capses de cartó en què les diposità Guitert. La temàtica és rica i ben diversa: fotografies familiars, retrats, paisatges naturals, patrimoni... si bé el gruix més destacable és el corresponent a la sèrie dedicada al Monestir de Santa Maria de Poblet.

En general l'estat de conservació és bo, tot i que requereix una neteja a fons. Cal destacar també més d'una desena de càmeres fotogràfiques que són testimoni no només de l'evolució de la tècnica, sinó també dels coneixements que Joaquim Guitert va anar perfeccionant al llarg dels anys.

El fons conté un bast arxiu de documentació textual -que s'està tractant en l'actualitat- i una extraordinària biblioteca d'àmbit local i nacional.

Campanya de vacunació. Barcelona, ca. 1914 (?).
Arxiu Guitert. Fons Joaquim Guitert i Fontserè.